Váncsa István

Mert üldözik

PUBLICISZTIKA - ELSŐ OLDAL - LIX. évfolyam, 34. szám, 2015. augusztus 19.

Tavaly októberben négy helybeli férfi egy tizenhat éves afgán menekültet minden különösebb ok nélkül eszméletlenre vert. A fiú a kórházban tért magához, súlyosabb sérülése nincs, viszont aggódik kissé, mert beígérték neki, hogy a következő alkalommal agyon is ütik. A dorgálást részint azért kapta, mert afgán, részint pedig azért, mert menekült. A helyszín Nauru, huszonegy négyzetkilométeres szigetország a Csendes-óceán mélyén, közvetlenül az egyenlítő mellett, Afganisztántól jó tízezer kilométernyire. Hasonló incidensek persze egyre több helyen és egyre fokozódó gyakorisággal zajlanak, de maradjunk csak Naurunál. Mit keres ott egy anyátlan-apátlan afgán tinédzser, ez a legnyilvánvalóbb kérdés, a válasz pedig ugyancsak nyilvánvaló. Semmit. Soha esze ágában nem lett volna odamenni, hiszen Naururól korábban még csak nem is hallott. Ausztráliába igyekezett, számos sorstársával együtt, nem tudván, hogy menekült oda a lábát be nem teheti. Ausztrália kicsi és sűrűn lakott, érthető hát, hogy az oda kívánkozó menekülteket mind egy szálig elhajtja. Indokína felől érkeznek, tehát visszazsuppolja őket Indokínába. Üzletet köt az embercsempészekkel, azok pedig megfordulnak, és az egész csoportot visszaviszik. Ha ez mégse jön össze, akkor deportálja az oltalomkeresőket a két menekülttáborba, az egyik a Pápua Új-Guineához tartozó Manus nevű szigeten van, a másik Naurun. Nem igazán komfortosak. Hogy az érkezők közül ki a valódi menekült és ki a gazdasági bevándorló, az ott dől el, a táborokban, amelyekről – főleg a nauruiról – az ausztrál sajtó hátborzongató dolgokat közöl. Ezeknek az igazságtartalma nyilván kérdéses, viszont az a tény, hogy a táborok alkalmazottainak titoktartási kötelezettségük van, legalábbis megfontolandó. Aki bármit is elmond abból, amit a tábor kerítésén belül látott, hallott, tapasztalt, két év szabadságvesztéssel büntethető, vagyis gyaníthatóan egyik tábor se egy Csillebérc, hogy finomak legyünk. Ha menekült volnék és módomban állna dönteni, ezerszer inkább választanám Vámosszabadit, mint akár Naurut, akár Manust. De hát akik ott vannak, azoknak nincs választásuk, illetve ami mégis van, az se túl kecsegtető, lásd alább. Megvárják, amíg az erre hivatott bizottság átvilágítja őket, elválasztja a valódi menekülteket a gazdasági bevándorlóktól, az előbbi csoport tagjait pedig menekültstátusszal ruházza föl.